

ივერიის

გაყვანილი ღირსი:

თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შუტრი

რედაქცია:
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.
ტყეაისი.
გაზეთის დასაბარებლად
და განცხადებთა დასაბუჯდად
უფრო მიმართონ რედაქციას და წერა-კითხვას
გამორც. საზოგადოების კანცელიისთვის
ფასი განცხადების:
ჩვეულებრივი სტრატეგია პირველ გვერდზე
16 კაპ. მეორე გვერდზე—8 კაპ.

0361006* ტელეფონი № 227

0361006* ტელეფონი № 227

26 მარტს გარდაიცვალა თავ. კონსტანტინე ციციშვილის ქვრივი
გნ. ნინო გიორგის ასული ციციშვილისა,
დღედა თამა ციციშვილისა. გარდაცვალებულის გვამს თავის სადგომიდან (ავჯოლის ქუჩა, № 17) ხუთშაბათს, 30 მარტს, დღის 9 საათზედ გასვენებენ კუკის წმ. ნიკოლოზის ეკლესიაში, სიღვანაკურებისა და ანდრძის აგების შემდეგ წაასვენებენ სოფ. ხტისში (გორის მხრე) სავარჯულო სამარხში დასაკრძალავად.
პანაშენილი უკველ დღე იქმნება გარდ-ხდილი: დღის 12 სა და საღამოს 7 საათზედ.
(2-87-2)

სასალსო სეივნობა
საქველმოქმედო ბაზრითურთ
ქართულთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებლის საზოგადოების სასარგებლოდ. განზრახულია გაიმართოს მისში. შემოწირულებათა წარმოგზავნა და ბაზრისათვის შეიძლება კნ. ოლა თაღვლის ასულს კუპე-აქციისთან, ნიკოლოზის ქუჩა, № 21.

ტვილისის პირმო სამკურნალო
მკურნალის
მიხეილ გედეგანიშვილისა
ავადყოფნის იღებენ ყოველ დღე
გვიან დღეებს გარდა
ღ ე ლ ი თ:
3. **მ. შინიძე**.—ქობის სნეულტანი. 8—10 საათ.
4. **მ. ახალაშვილი**, კბაღის ქველტანი, 10—2—მდის და ნაშუადღევს 5—6 დის.
5. **მ. მალაშვილი**—შინაგანი—9—10 საათ.

ვალენტონი
პასუხი „კვალს“
„კვალს“ მივიჩინებ, ვითომც ლანძღვა გიგის კურსი დაემთავრებინოს, ის „კვალს“, რომელმაც ერთხელ კიდევ გამოიჩინა უწყალო სიტყვების სიყვარული და ვითომდა გონება-მახელობით შემხი ხსელი „ვ. წ.“
„ვინ წილად“ გადაეკეთა. საკვირველია და თან სასაცილო! „შეიძლება“
„ვინ წილის“ სოფელში მართლა დიდ გამოგონებულა, ამჟამად „კვალის“
ზღალოთიანი თანამშრომელი. არც მასე თიან დამკრება გამოიჩინა სწორედ ლაზარდარა მოპირდაპირეობა (ან?) კმა, ან-კი რა მოეთხოვება: აკურსა მოგარ რაც სდებს, იგივე წარმოსდინდებისა, ამჟამად ბძენი რუთაველი.
„გადავლეთ“ „კვალს“ მეცნიერობა (ან?) „რომელმაც კვალის“ ფურცელზედ დამტკიცა—უკრავად ამ სიტყვისთვის—თავისი უტყუარობა მართალია, ძნელია, როცა ვინმე უტყუარს უწოდებ, ბევრი უზრუნველბადაც ჩამომართობს, მაგრამ რა ვუყო: Amicus Aristoteles, amicus
1) ის „კვალს“ № 11 1900 წ.

სამკურნალოს აქვს საწოლი ოთახები და კაბინები მკურნალობისთვის და მიკროსკოპიული გამოკვლევითა-ათვის—მორიგებით.
ფსიქო-დაროგებისა 50 კაპ., დანარჩენი—მორიგებით.
მედიკ. ნიკოლოზის ქუჩა, სახლი საგინაშვილისა, № 21 (განსვრავს ქუჩას ზღადავად).
ტელეფონი № 274.
დირექტორი სამკურნალოსი **მ. ა. მალაშვილი**

პირველი პერმო სამკურნალო
ექიმის ნავსარდანიასა
(კუკისში, გორაკისთვის ძველი პირდაპირ) ავადყოფნით იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.
დილაობით:
ბ. ა. ნაშანაძე—11—12 საათ. საღამოს, ვენერიული (სიფილისის) და სხვადასხვა ავადყოფნათანი.
მ. მ. ჩხიკვაძე—9—10 საათ. სნეულტანი: თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.
ზ. ი. ბაბანაშვილი—დღის 11—12 სა. ქალთა და ბავშვთა სენით ავადყოფნებს.
ბ. ა. შაქარაშვილი. 12—1 სა. ყურისა, ყელისა და ცხვირის ავადყოფნათანი.
ბ. პ. კარაპეტიაძე 1—1/2 საათ. შინაგანი და ბავშვებისა.
სადამოკობით:
ბ. მ. შაქარაშვილი. 6—7 საათ. ნერვების (ელექტროტერაპიის) ვენერიული და კანის ავადყოფნათანი.
ბ. ა. ნაშანაძე—11/2—8 საათ.
3. მ. მახვილაძე—ქიმიკო-მიკროსკოპიული გამოკვლევანი.

სიმდიდრის და არა ისტორიულ ენობებს. და წყარო სიმდიდრის მხოლოდ შრომა და არა სხვა რამეა.
აზრთა მეტი ანეგლობა შეუძლებელია გერე ერთი ეს აგებისს ბანა X-მა, თუ შეიძლებოდა, რას უწოდებდნენ იგი „სიმდიდრეს“ ვიდრე ამს არ აგებისს, შეუძლებელი იქნება ჩვენ შორის კამათი, როგორც შეუძლებელია ბრძოლა სილოსა და ვენ-შას შორის.
მეორე: „მარქსი აქ არკვევს მხოლოდ წყაროს სიმდიდრის და არა ისტორიულ ენობებს“; პირდაპირთ, მაგრამ მით, რომ მარქსი არკვევს სიმდიდრის წყაროს, არკვევს სწორედ ისტორიულ ენობებს. სიმდიდრე, როგორც სხნის, თქვენ მიერ ნიათ სმარებელი ღირებულებანი, საზოგადოებისთვის სპირა და სასარგებლო ნივთიერი თვისებანი ნამრუდებისა. მაგრამ, თუ ასეა, სწავებით, მარქსსა აქვს შედეგობაში სხვებულ თავში მხოლოდ საიდუმლოდ მოკლებულ მარქსის (მწიფი სთიმოსტი), რომელთაც აქვთ სოციალური ხსნითი, მამსადავამ, მარქსს აქვს სახეში სოციალური ურთიერთობა, არკვევს ისტორიულ ენობებს წყაროს სიმდიდრის აზრისა. „წყარო სიმდიდრის“

რედა-დაროგებისა და რეცეპტების დაწერის ფსი ათი შუარი; დარბითთვის უფასოდ; ფსი კონსილიუმისა და ოპერაციები ათის—მორიგებით.
მ. ბ. არმანიძე—11—1 სა. გაუკეთი სახლში მსურველთა „მასსა“; აუტრის ყვილის ჭე გამარბავს სიქემო გენსსტიკის ექიმების დანიშნენი.
დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მ. მალაშვილი ნავსარდანი.
Первая частная лечебница Д-ра Ницашидзе. Тифлиси, противъ памяти. Воронцова (—1—წ).

ახალი ამბავი
ტვილისის გუბერნიის თავად ანაურთა წინამძღოლი უმღლისს ქარის ეგერმესტერი თავ. კ. ი. მუზარა-ბატონი უკვე დაბრუნდა პეტერბურგიდან ტვილისში.
ტვილისის ქალაქის მოურავმა სხვა ქალაქის სასწავლებელთა კომისიის თავმჯდომარეს 30 მარტისათვის დანიშნოს ამ კომისიის წევრთა კრება. კომისიამ ამ კრებაზედ უნდა განიხილოს სახალხო კითხვათა კომისიის თხოვნა სახალხო თეატრისა და აუდიტორიისათვის სპირა მიწის დათობის შესახებ. თუ საბჭომ მიწა დაუთმო, სახალხო კითხვათა კომისიის აზრად აქვს ელავე შეუდგეს თეატრისა და აუდიტორიის აგებას.
მიწა-დამკვეთებისა და სახელმწიფო ქონებთა სამინისტროს აზრად აქვს გამარჯვლოს მოსამსახურეთა

„ეს თქვენგან ნახარება“ ფრაზა უმნიშვნელო და ბუნდოვანია. „წყარო სიმდიდრის“ (ИСТОЧНИКИ ДОХОДОВ)—იგი სიტყვები მარქსის-კი ნათელს ბუნებას. თქვენ ვაქვთ სახეში კონკრეტული შრომა, როცა ბრძანებთ, რომ შრომა სიმდიდრის წყაროა, და თან დასძენთ, რომ ამით მარქსი ისტორიულ ენობებს არ არკვევს, მარქსს-კი სახეში აქვს განყენებული შრომა, შრომის ურთიერთობა, მშრომელის დამოკიდებულება მშრომელთა და არამშრომელთა, ერთის სიტყვით მარქსს აქვს სახეში შრომის მხოლოდ სოციალური მხარე, რომლის მეშვეობითაც იგი არკვევს ისტორიულ ენობებს. დიდა, ბნო X-თ, სწავებით, როცა პირდაპირთ, რომ მარქსი არ არკვევს ისტორიულ ენობებს, მაშინ, როდესაც არკვევს „შრომისადაც წყაროს“ და ეს თქვენი შეცდომა ისეთია, რომ ცხად ამტკიცებს, რომ თქვენ ერთობ, მეტის მეტად დაშორებული ყოფილხართ მარქსის მოძღვრების გაგებას.
მაგრამ სჯობს კვლად-კვლად მივყვეთ მარქსისს (?) X-ს, რათა უკვლად ამტკიცდეს მისგან მარქსის მოძღვრების სრულ შეუგებლობა.
„მიწა, კაპიტალი, შრომა!“ ჰყვი-

რიცხვი კავკასიის გუბერნიების სახელმწიფო ქონებთა გამაგებებში. ამის პროექტი სამინისტროს უკვე შემუშავებია. პროექტი გამაგებებთა ცვლა მოხლეს ჯამაგირი მოგება-ტანა, მოგებატანა ჯამაგირი აარეთი თით სახელმწიფო ქონებთა გამაგებებს და იმით თანაშემწევსაც, თითოს 1000 მანეთი წელიწადში. ამასთან თითველ გამაგებებში დაწესებული იქნება საქმის მუშაობების ორი ახალი თანამდებობა, წელიწადში თითოს 2,400 მანეთი ჯამაგირი ექმნება.

ტვილისში ჩამოვა ახლო მომავალში დანილი ფილოლოგი ბენედიქტსენი. ტვილისიდან ფილოლოგი ახლოში გაემგზავრება სამეცნიერო აზრით.
ამ ორისთვის წინადაც მოსკოვში არსებულ სალოვის წიგნის მალაზის ტვილისიდან მოუთხოვნა გასცნობად ორი ცალი ი. გოგებშვილის სახელმძღვანელოს „Рыцарство Слово“-სი. ადგილობრივ პედაგოგებს გადაუკითხავთ ეს სახელმძღვანელო წიგნი და ახლა სალოვის ვანაძე ცალ დაუბარებთა.
ეს ამბავი ძალიან საყურადღებოა: ჩვენებრ სხვ. სიმდიდრეებს, შეთანხმებულს ჩვენს ბავშვებს მოთხოვნილებასთან, გზა აქვს მკურნალი ბევრს აქაურს სკოლაში და ამავე დროს-კი იგი რუსეთში ვრცელდება იმის და მუხედვად, რომ დღე და ბრკოლებას უნდა შეადგენდეს სხვა ხალხებისთვის ქართული თარგმანი რუსების სიტყვისა, ქართული სახეობები, ქართულიდან ნათარგმნი

რის ვულგარული პოლიტიკური ეკონომია. „მამული, კაპიტალი, შრომა!“ ჰყვირის ბნ ნ. ყორანია. გველენა ცხადი და უტყუარია. ცხადია, —ამის შემდეგ კიდევ უფრო ცხადი და დაემატე-ცებთ—რომ ბნ ნ. ყორანისთვის სიტყვები პირდაპირ აღებული აქვს ვულგარული პოლიტიკური ეკონომიისაგან, ისე დიდა მავაგებთა. ცხადია, მამსადავამ, რომ ბნ ნ. ყორანის მარქსის „კაპიტალი“ არ წაუკითხავს.
ერთი რამე კია შესაძლებელი: ე. ი. ბნ ნ. ყორანის ვულგარული პოლიტიკური ეკონომიის ტარმინოლოგია ვერ შეთვისა ტარმინოლოგია-დარია. ცხადია, „მიწის“ მაგიერი შემხვევთ „მამული“ უხმარია, რაც ხელზედ დაუხვევია ბნ X-ს ბ. ნ. ყორანის გასამართლებლად. წყალ წიდებული ხაყს ექიდებოდა, ამბავა ნათქვამი.
მამ ყარა, ავიღოთ „მამული“, როგორც ეს სურს ბნ X-ს, და დაეუპირდაპირთ „კაპიტალს“. მაგრამ ჯერ ეს ვიკითხოთ, რა არის მამული? კერძო საკუთრება ცლილია, შემუშავებულ მიწისა? რულიადაც არა. მავალია, ვენ-ხი მამულია, თუქსი ქო ზიგ ბგერი კაის შრომა მით-ეს-ბრ-დ-შენახული. ამს გარდა ვენახი შეიძლება იყოს კაპიტალი.

დესპოტიზმის, ქართულის ყოფი-
ლის აღწერა და საზოგადო
ლი ხასიათი წყნარია.

ბონდილი გვეყრენ: წყარს
წელს დაზარალებული აბრეშუმის უზო-
მოდ დასით, წელს ხალხი ყველა
ზომიერი აკრებდა თესლის შედეგს
საქმეს. აქ სხვა თესლს აღარავინ
ჰყოფდა, სხვა არა მგაბრეშუმეთა
ამხანაგობის, თუეკა უნდა შეეინო-
ნოთ, რომ ამრეშუმის საღვთისაგან
შემოწმებული თესლი თეთრის ბან-
დურით ამხანაგობის უზანდერო-
ლო და შემოწმებულ თესლზედ
გაცილებით ნაკლებად ჰყოფდა.
წელს ამხანაგობის უკვე 8,000 კო-
ლოფამდე გაუყვინდა თესლი ნაღ-
ფულად. ეს თესლი ცნობილი ხრის-
ტო-დულინის ფორმისა, თესრი ბა-
ნდისა ჯიშის, კოლოფის თესლის ამ-
ხანაგობა ჰყიდა (6 მის.) ამხანა-
გოდ 1 მ. 90 კ, არა ამხანაგოდ 2 მ.
40 კ. საბრეშუმო საღვთო ეტლო
მამასხალისებრ აცხადებინებს, რომ
ეთომ ამხანაგობის თესლი ავადმყოფო-
ვითა და ნურავინ შეიძინო, თავს
ეი იტყუებოდა. საკვირველი ის არის,
რომ ხალხს მარცხ არა სჯერა და
თუ არა ამხანაგობის თესლს, სხვის
არა ჰყიდალანდნენ, თუნდ სამი
ბებელიც ეკვას საღვთისა, რადგან
გამოცდილობით იტყვიან, რადგან
საკვა იგი.

ჭეშთაში. ქუთაისის სათავადო
ანაწარმო ბანკის რევიზორები გაც-
ხარებულს რევიზორს არიან. თითქ-
მის არც ერთი საყურადღებო საქმე
ბანკის არ დაუტოვებით გაუსწრჯა-
ვი და გაუცნობელი. ამ თანად სოფ-
ლებსა და დამა-ქალაქებს წყვილდნენ
იმ მამულების დასაფლობიერებლად,
რომელიც ბანკს დადრინდა და მის
მამულ-გამგებობაში ყოფილა. რევი-
ზორების თანა მხალთე დამამებელ
კომისიის ძველი წევრი ბანი ნ. გუ-
გუშვილი.

25 მარტს, სიღამის შვიდ საათ-
ზედ, აჭარის გინაზიის დირექ-
ტორის წინაშე აქციონის ერთი მო-

ხელეთაგანმ ქუჩაზედ შემდეგი უწყ-
სობეა მოხდინა. ეს საქმე, როგორც
აქ ლაბაკობენ, ასე ყოფილა: გინ-
აზიის დირექტორი ბანი ჩხეიში დი-
სკონის მერვე კლასის მოწოდის
ჯორჯიკის პანაშვილს; როცა პანი
შვილიდან გინაზიისკენ დაბრუნე-
ბული, ქუჩაში წაიშოწვეია ხსენებუ-
ლი მოხელე (ამბობენ, მივრალი
იყო), შეუტრებია დირექტორი
და მილაღის ხბით საყვეურო უთ-
ქვამს, რომ თქვენი გინაზიის მოწო-
დური უზრდელად მომეცნენ მეო-
დირექტორის უბასხენია, რომ გამო-
ვიძიებ და თუ დამხმევი აღმოჩნ-
დნენ, დავსჯი. მოხელე ამით არ
დაკმაყოფილდა, ხელი მოუქცე-
ნია და იგივე საყვედური გაუშე-
რობია, აქ დამსწრე მოწოდით
დაამხრდულ ბან წყრეთელს შეუმწე-
ვიათ, რომ მოხელე თან და თან
დღეობდა და შეურაცხების მიყენებას
აპირებდა, ხელი მოუქცინათ მის-
თვის, რომ მოხელეობნით დირექ-
ტორისთვის, მაგრამ მოხელეს ეს
წყენია და ყველათვის ხელი უა-
რედა და ისევე დირექტორისკენ გა-
წყენია. ამ დროს პოლიცია მოწე-
რებია და გაბარებული მოხელე
პოლიციაში წაუყვანიათ.

27 მარტს ქუთაისის ოლქის სა-
სამართლოს ბრალმდებელს სამარ-
თლში მიუღია თავდაზანაურთა დე-
პუტატების საყრდენლოს ერთი წე-
ვრი, რომლისცა ბრალდება მო-
ნაწილოების მიღება ყალბის საბუ-
თის ქალაქების შედგენაში საიერ-
რელოს თავდაზანაურთათვის.

გუმის, 29 მარტს, დასავლ-
ეკს ტუფლისში დავით ზურაბის ქე-
ფორანო. როდესაც ამირ-კაჯგისანი
სახლი სასამართლო დაწესებულებაში
შეიქცა, განსწავლული წაქაფის
ოქმის პირველ ამბობებულ მოსამარ-
თლად ექმნა დანაშაული. 12 წლის
შემდეგ უფროდელი ტუფლისში გა-
მომიქცეს ტუფლისის მასხრის მომ-
ცებელ მოსამართლად და ამ თანაშე-
ბობაში 1892 წლამდე მსახურებდა.

რამ არაოდეს მამულა და საზოგა-
ლოდ განაზღვრა, წინააღმდეგ ბანი ნ.
კორდინისა და X მ. ნ. კორდინ-
ისაგან, ბან X მ. ნ. კორდინ-
ისა ვითომ და ერთ შეტკობისა აა-
ცლიდა, მაგრამ სამაგიეროდ, მეორე,
ურესი შეტკობა მოხუცია თავზედ.

ეს კიდევ რა? აი საკვირველი
და საწყურაო გონებრივის არაოა-
ზის მაგალითი:
„კაპიტალი და შრომა? ცხადია
აქ შეუღლებულია მსგავსების, ან
განსხვავების ნახვა. კაპიტალი სო-
ციალური მცენება, შრომა კი ერთ-
გვარი მუნებ-იგი მოვლენაა, კაცის
ჭიხილოლოგურ ძალთა თავისუფლო
თანაშობა“ ამ სიტყვებისს ან რა
ბრძანულს პასუხს მამულეს „კვირის“
მეცნიერი მარქსის: „აქაც შრომა
წარმოადგენილია როგორც ფიზიო-
ლოგიური მცენება (თუ ცენება?) და
არა, როგორც ისტორიული და სო-
ციალური“. მერე მოჰყავს მარქსის
სიტყვები: „ზუნებეს კი არ იძლევა
ერთი მხრით ფულის ანუ სკიან-
ის პატრონს და მეორე მხრით პა-
ტრონის მხოლოდ საკუთარი შრო-
მის ძალისს, ეს არის შედეგი წი-
ნანდელი ისტორიული განვითარებუ-
ლის, ნაყოფი ბევრი კონკრეტული
რუკისა და მთელი რიგი მკვლევრე-
ლი წყრმების ფორმითა გაქობისა“

ამასთან უფროდელი 20 წელიწადი ტუფ-
ლისის ქალაქის საბჭოს ხმოსნად
იყო.

ტუფლისის ქალაქის მუხრან-
მუხრანის პოლიცემისტრისკოვის და
უხარეის განკარგულებას მოხდინა,
რომ დაეკანადნენ ბაღის ზემო და
შუამწიქაში არ იყავიბოდნენ სილამე
მოსამსახურენია, რამდენიმე სამუშაოს
დაეძებენ, რადგანაც ამ მოსამსახურეთა-
თვის ბაღის ქვემო ნაწილია დანაშაული,
სილამე შეადგა ზემო-აუღმყოფთა
და ბაჭუთა სასაინარდაო. პოლიცემის-
ტრის უკვე მოუწოდნია შესავარი გან-
კარგულება.

ტუფლისის გუბერნატორთან
მყოფი საკანკაბო სკაქია მოხელე
თავის ბუბოთაგან იანდებობას თავს
ანუქვია.

მათიველებმა უკვე უყვან, რომ
26 მარტს ამირ კაჯგისიანს რეინის
გზის მე-61 კმ-სკად ორთქელმაკავდა
და გაცნობა გადმოგადა რელსებდაგან.
ამის მიზეზი დადა სე ყოფიდა, რა-
მედიც ქარს წაუგნედა. ეს სე დაინ-
დავადგან 11¹/₂ საუთისს მიმალზედ
იდაც, მაგრამ მალევე ყოფიდა და
დაცხუხუხად დაეწედა. გაცნობის გა-
დავადგანის დროს დამაკებულა ერთი
კონდუქტორი ტრფთაში ანდლუდაც.

აგაბანბანო, ტუფისის ქაჭხა-
მეგობრებს სათავაო ტრტროკოს 28
მარტს დამე გამოეყვინდა პოლიციის,
რომ ეს არის უხლა ნუთანს ნემო მის
ბატარტ ტრტროკოთა მოკავდა, შემო-
და თუ არა ნემოს მამ ითანში იყენია,
მასწავლე დაეცა გარდაიცვალა. ბო-
რტუფს ამბარდაც, რამედიც წასულა
ტრტროკოს საგამოში, დაქაბასეს,
რომ ბატარტ ტრტროკოთა შედეგად
ყოფიდა დაქარაბი. როგორც შეეგებ
გამობადას აღმოუჩინა, ამ საღამოს
11 საათამდე კონტროლის და ვიხი-
ბეტრე ლოდაქს ავლანბანს ერთ დე-
ქაბის უკეთებიათ. აქედან ერთად წა-
მოსულა. გზაში ლოდაქს სხუთთა
შეიქცა და ტრტროკოთა სასაველ-
ლოდ დაქარაბი. პოლიციამ უკვე შე-
პრო ლოდაქს.

მერე რას ამტკიცებს მარქსის სიტ-
ყვები? მხოლოდ იმას, რომ, შრო-
მის ძალის პატრონი რომ ცალკე
სდგას და ამ ძალის მუდგველი კაპი-
ტალისტის ცალკეთა, შრომის ძალის
პატრონს, ე. ი. ბუშას, რომ აქვე-
სამუშაო ძალის მტერი არა იქცე-
ვასსადილელი და კაპიტალისტ-კი
საწარმოთა იარაღები აქვს დასაკუთ-
რებულს, ეს ბუნებრივი მოვლენა-
კი არის, სოციალური მოვლენა,
ნათა, აქ თვით ბუნებაკი არ
არის ამის ბუნებუ, არამედ სო-
ციალური ურთიერთობა. ამ სიტ-
ყვით მარქსი გომოლიდაც აის აღ-
ბობის შრომისს გომო ამამე ხომ
თქვენც თანაშამ ბრძანდებით, რომ
შრომა და შრომის ძალა, ანუ სიმე-
შობა ძალა, ერთი და იგივე არ
არის.

შემდეგ მოკვებ მარქსის (?) სიტ-
ყვები: „ფიზიოლოგიური მოვლენა-
მხოლოდ შრომის ძალა, სამუშაო
ძალადნე და არა თვითონ შრომა“.

ეს სიტყვები არც მასხოს და ვერც
ენახე მარქსის „კაპიტალიზმი“. ან
უღელად გადვითარებნითა და ან თი-
თონ თქვენ გამოგოქობით. პირველ
შემთხვევაში დამტკიცება თქვენი
გონებრივი სიმბანჯე, ხოლო მეორე
შემთხვევაში ხნეობრივი. ვითარე
ეს ალაგი ამოსწერით გერმანულად

„ოზურგეთი. აქ 22 მარტს სვე-
ნის მოკვრებთან განაწილდებნის წარ-
მოადგენი. წარმოადგენიან დანას „როს-
ობობა“, კოლეჯი და „გოგოქობა“
და რუკულ ენსხედ „სიორიზი“-
ი, კოლეჯი და განსახის. წარმოადგენიან
წოდება ჩაიარს. სასოგადობა ზლო-
და დასწერო. მონაწილეობას აღუბრე
ბგროვე ქინი ნუბითმე და ვამაქმე
და ბნი ურქამე.

ფოთი. შაბათს, 25 მარტს, აქა-
ურ კლუბის დამაზსა ქალაქის სასწავ-
ლებლის დარბ მოსწავლეთა სასარგებ-
ლოდ წარმოადგენილ იქმნა სტენის მო-
ყვრებთან ერთ-მოქმედებანს კომპე-
ნი. ერთთავისა „უხან-მინანის“ ქველ-
და კოლეჯი გ. გუნიასი „მონადრე“-
წარმოადგენიან სასოგადოდ გარდა ჩა-
იარს და სასოგადობაგ ბლომად დაქე-
წრო. ამვე საღამოზედ აღებრ მოს-
წავლეთა გუნდმა, მაგრამ სამქლამე მს-
წერე რადე ვერ დასტობა მსმენელი სა-
სოგადობაგ.

სოხუმი. 21 მარტს, დამის სამ-
სათხედ, კვადე ბორტო-გამწარსხველ-
მს ცასტესს ამბავა კოლეჯისა დაუქანი,
რომელმაც ერთ მარტს ბაჭის და კო-
ლეჯის ოცის თუ ოცდა ერთის წლის
მძის ეძინა. ბორტო-გამწარსხველი ბორ-
ტოვად დახლს მამკავდა, მაგრამ ბატ-
კის ბაჭის გამოდგობადაც, სტემადა
ხელში და ვერადაც დაქეწო. ამ დროს
გამოვლამდა კოლეჯისა მძისსაც, მა-
გრამ ბორტო გამწარსხველი ბუნებრი-
ვითა კოლეჯამე გამოვლამდა ხელს, ხე-
ლო უტენდა ბორტო გამწარსხველის-
თვის და ხსენებდა საათი მქტო შვეარ-
ბის, რომ მიმქველდაც ვახე, მსგავს
ანსად პოლიციელად და არც ცხენა
ვიხიპ არ გამოხლდა თურმე. პოლიცი-
ელად მხოლოდ მამბ მისულა, რომელსაც
ბორტო-გამწარსხველი დაამხუჯდა, ხოლო
რამდენსამე ადგინდა დაქარაბ კოლეჯ-
მს სულად გასტეგებია.

აგერ განახუხუდაც და ჩვენს ქუჩებში
ტეს ადარ ტაქელებს თსწლებს უსუ-
ფთობას ეძინა. აქ თსწლებს ანაშა-
დეს არ გაქმნდნენ და ისე უსუფთო-
ბით სასუქ, რომ ერთა დახსენებუ-
საკვათა, გაცნ ცაბა დასწებობას.

გარეს ახმად ჩვენა გამკობა, რომ
ქუჩების კლექტრონიტ განსახის და
გარეს ქაით მიგონწველისათვის ურ-
თის დაიკებებობას, რადგან ეს მსოფლო-
დებობა, და ქუჩების დასუფთავებისათ-
ვის მიქცია ყურადღება.

ორი კვირა იქმნება, რაც პოლიცია
დადებეს უზო-უჯლოდ დაარგულს ბეზი-
კალს ა. ტერ-ასტროვისის. ტერ-ასტრო-
ვისის 17 მარტს წასულა სასოლოდამ და
მას შემდეგ აღარ დაბრუნებულა და აღ-
არც სადმე სანას. წასულისს ტერ-ასტრო-
ვისისს უღელ-მამისთვის წერილი მიუწერია
რომ ძებნას ნე დამწებებოთ; ამასთან სასო-
ლოდ უტრფობია შეზანხელ კასის წიგნაკი
და ფული.

გუმის წინ, 28 მარტს, დღის 10
საათზედ, ნურფრანკის თამბაქოს ქარხნის
კანტორაში შევიდა ამავე ქარხნის მეშ, სარეფ
სარეზინაცი და რველდერი ეს-
როლა ისერტო ნფიანჯინის ამხანაგს სე-
ირანობს. სერანობი მსუბუხე დატობა,
დაბოლი მიხელის საავადმყოფოში წაი-
ყვინეს, ხოლო სარეზინაცი ივე შეიპყრეს.
გამოძიება სწარმოებეს.

წერილი მკურნალობისა.
ქალაქის არჩენეი.

ქალაქის არჩენილ დანაშაული იყო
20 მარტისათვის. ამ დღეს, დღის
9 საათზედ, ხალხი შეიკრება პოლი-
ციის დანაშაში. 10 საათზედ ბან ქა-
ლაქის მოურავის თე. ნეო თავლი-
ბისათს თაქედამარბობით დასწერა კე-
ბა. ბანი ქალაქის მოურავმა გახენი-
კრებას წასულ ოთხის წლის ქალაქის
შეიქცადა-გასულისს ანჯარისა და
სოსოგა სასოგადობის, რომ აგრინია
მისოსხუდა ცოტად თუ ბეგად განე-
თარებენი და დარსეუენი კაცია. და-
სასრულად დაიბ მალდობა გამოეყვინდა
სასოგადობასს ამ სიტყვებით: „დადს
მდლობას ქარაგ სასოგადობასს, რომ
ამინეთ ქალაქის წარმოადგენელად
და მთი მომქცეული შექმნა ამქარაგობა-
სს ნემო მოკვლამა. დად მდლობას
ქარაგეთ და ანას დროს არ დახმეიქვება
მე ეს ბატეიგებობა, ნემო თავა ეგუთ-
ნების ნემ სამამოლად ქალაქს და ჩვენს
მომქცეს. თუნდ დაწმე ქე, თუნდ ნემ,
მე მანდ ვოკლეთის ამ ქალაქის გულ-

მამულს ვიხიბით არა მხოლოდ ცი-
ლიერ მიწის, კრძობა საკუთრებად
ვისგანმე მითავებულს, არამედ იმა-
საკი, რაც აქ მიწაზედ კაცის შრო-
მისაგან არის გაკეთებული, როგორც,
მაგალითად, ვენახი, პატივი, ღრენა-
ცა და სხ.

მასხალამე, მამული შეიძლება
იყოს კაპიტალი. ნუ თუ ვენახი თა-
ნამედროვე ევროპაში კაპიტალი არ
არის?

მასხალამე, რანაირად შეგვიძლიან
დავუბრადბროთ მამული? კაპი-
ტალს? როგორ შეიძლება სთქვის
კაცს, რომ სასულთა საუკუნოებო
იხითი განსავადობა თანამედროვე
ევროპიულ ცხოვრებასაგან, რომ მას-
შინ უპირატესობად მამული და ახ-
ლო კაპიტალი? ამაგარი დობარ
დაბარება შესაძლებელი იქნებოდა,
რომ ცნება „მამული“ ეწინააღმდე-
გებოდეს ცნებას „კაპიტალი“. მაგ-
რამ, როგორც ზემოთაც ვთქვი, ამ
რომ ცნებას შორის არამც თუ არა-
ვითარი წინააღმდეგობა არ არსებობს,
არამედ თვით „მამული“ კაპიტალია
ახლო იქ, სადაც გამეფებულია კაპი-
ტალისტური წესი წარმოებია.

შესაძლებელია დავუბრადბროთ
ერთი მეორეს კრძობა საკუთრებას მიწის
და კაპიტალი, იგრეთვე მამულა და
კრძობა საპირველო კაპიტალი, მაგ-

ან ფრანგულად, ან რუსულად, რა-
დაც, გამოტებით მოგახსენოთ, ვერ
გერდობით, როგორც მთარგმნელს.

დასამტკიცებლად იმის, რომ მს-
გველი სიტყვები არ დსცდებოდა
ძაქსს, მოვიყვან შემდეგ ადგომას:

„შრომა... არის განხუხუება (ОТВЛЕ-
ЧЕННОСТЬ) და... თავის-თავად არ
არსებობს, ან თუ მივღებთ... (ძე-
ვილი ამოსაკითხია) წარმოებელი მო-
ქმედების კაცის საზოგადოება, რომ-
ლის მეოხებითაც იგი ხელს უწყობს
ნივთიუებათა და ბუნების ერთიანე-
თას მიაოცვლას, - არამც თუ მო-
კლებული საზოგადოება უფროსა და
ნივთილივ განსაზღვრულობას, არა-
ბოდა; თვის თესებრივი არსებობა-
ში, დამოუკიდებელი საზოგადოე-
ლისგან (ნივთიუთა ყოველსავე სა-
ზოგადოეობა გარეშე, და როგორც
კაპუტების განმორტეკებული სიტო-
ბისა, როგორც გამოჩენილობა
სიტოცხლისა, იგი თვისებაა რო-
გორც ისეთის კაცის, რომელსაც
აოვითარი კავშირი არა აქვს საზო-
გადობასთან, აგრეთვე ისეთის კა-
ცისავე, რომელსაც არის წევრი ოც-
ელისავე საზოგადოებისა, რა სტა-
ბი და მიაც უნდა იყოს ეს საზოგადო-
ება.“ ტერმინოლოგის უქონლობის
გამო სიტყვა-სიტყვით თარგმნა მწე-

ლია ქართულად, შესაძლებელია
მხოლოდ, რომ აზრი იქმნას დატუ-
ლი.) მაგრამ რომ ყოველივე იქვს გა-
ოვე მე დარჩეს, მოვიყვან რუსულ
ტექსტს:

„Труд, который есть нечто иное
как отвлеченность, и взятый сам по
себе вообще не существует, или если
принять... (неразборчиво), производимая
дательность человека вообще,
посредством которой он спо-
собствует обмену веществу с при-
родой, — не только лишена всякой
общественной формы и характерной
определенности, но даже дательность
эта, труд, в своем естественном
бытии, не зависит от общества,
и как внешнее выражение жизни,
как проявление жизни, присут-
ствие как человек, как существо
не общественное, так и человеку,
находящемуся уже в состоянии хотя
какой-либо общественности.“

3. წ.
(დასასრულდ იქნება)

1) ქართულ თარგმანში რამდენიმე სიტყვა გამოტოვდა, რაც სრულად ხელს არ უშლის დღეა-ზარს.

2) იხ. კაპიტალი, ტომი III თარგმნილი რუსულად, გამოცემული ს. პეტერბურგს 1896 წელს.

